

ฟันสวย ....เพิ่มเสน่ห์รอยยิ้มบนใบหน้า

นำเสนอเมื่อ : 25 ต.ค. 2552

กระแสน้ำจืดยังคงเป็นที่นิยมในหมู่เด็กๆ ทั้งวัยปรีทินและวัยทีน โดยเฉพาะในครอบครัวที่มีปัญหาเรื่องกรรมพันธุ์ เช่น ฟันเก ฟันเขี้ยว ขากรไกรล่างยื่น ฯลฯ

หรือปัญหาจากการดูดนิ้ว ลิ้นดันฟัน และกาจัดฟันมีอัตราเพิ่มขึ้นรวดเร็วสูงถึง 3 เท่าตัวเมื่อเทียบกับ 5 ปีก่อน อย่างไรก็ตามการจัดฟันเป็นการรักษาอย่างหนึ่ง แต่ก็ยังไม่วายมีคนกลุ่มหนึ่งเห็นการจัดฟันเป็นเพียงแฟชั่นเพิ่มความเก๋เท่านั้น

การจัดฟันมีหลายรูปแบบแตกต่างกัน หลักการทำงานคือ ใช้แรงในการเคลื่อนย้ายฟัน เพื่อหลีกเลี่ยงการสึกของฟันที่ผิดปกติ หรือการสบฟันที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งปัญหาความผิดปกติของขนาดและความสัมพันธ์ของขากรไกรคอโบนหน้า

รูปร่างสวยได้(บ้าง)ด้วยการจัดฟัน

ทพญ.อดิษฐ์ ชยานุกัทกุล ทันตแพทย์ประจำคลินิกทันตกรรมสวนทนต์ กล่าวว่า การจัดฟันเป็นการรักษาอย่างหนึ่ง คนที่อยากมาจัดฟันคือคนที่มีปัญหาอย่าง ฟันห่าง ฟันซ้อน หรือฟันล้มอยากใส่ฟันปลอมก็ต้องจัดฟันก่อน การจัดฟันทำให้สภาพในช่องปากดีขึ้น ฟันเรียงตัวสวยงาม

หลาย ๆ คนคงสังเกตเห็นว่าคนที่ผ่านการจัดฟันมักจะมีรูปหน้าที่เปลี่ยนไป จมูกดูโด่งขึ้น ในจุดนี้ ทพญ.อดิษฐ์ ชีแจงว่า “อาจจะไม่ได้ ไม่ใช่ทุกคน แล้วแต่สภาพการจัดฟันเปลี่ยนรูปหน้าได้ระดับหนึ่งเท่านั้น อย่างไรก็ตามการจัดฟันแล้วจมูกดูโด่งขึ้นเพราะมีฟันยื่น พอดึงฟันริมฝีปากบุ๋มโดนดึงยวบเขาไป จมูกก็ชัดขึ้น ซึ่งเป็นผลดีสำหรับคนที่ฟันยื่น แต่ถ้าคนที่จมูกโด่งมากอยู่แล้วก็จะไม่ดันฟันเข้ามา ในการจัดฟันก็จะทำแต่ละเคสๆ ไป จะต้องดูว่ารูปหน้าไม่โด่งส่วนตรงไหนจะแกตรงจุดนั้น คนที่หน้าตาแบบนี้ทำยังไงถึงจะดีขึ้น อย่างคนหน้าสั้นก็ขยายตึงฟัน ใส่เครื่องมือปรับขากรไกรให้สูงขึ้น โดยปกติการจัดฟันจะทำให้หน้ายาวขึ้น เพราะระยะห่างจากกับคางยาวขึ้น ดูเร็วขึ้น บางคนคางยื่นเยอะถึงจัดฟันก็ไม่หาย เพราะขากรไกรใหญ่ก็ต้องตัดขากรไกรตาย”

ระยะเวลาในการจัดฟันอยู่ระหว่าง 1-3 ปีครึ่ง แล้วแต่ฟันเลือนมากแค่ไหน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุของผู้จัดฟันด้วย คนที่อายุน้อยก็จะเร็วกว่า อย่างไรก็ตามการรักษาฟันโดยการจัดฟันสามารถทำได้กับคนทุกวัย เพียงแต่ทำตั้งแต่อายุน้อยๆ จะดีกว่า เพราะอายุมากจะทำให้ฟันเลือนได้ช้า และเวลาจัดฟันจะมีความเจ็บมากกว่า ส่วนค่าใช้จ่ายสนราคาเฉลี่ย 4 หมื่นบาทขึ้นไป

อันตราย! จัดฟันเพื่อความเก๋

ผลการตรวจวิเคราะห์โดยทันตแพทย์สภา พบว่าลดและถูกบิดในการจัดฟันแฟชั่นที่ไม่ได้มาตรฐานมีสารเคมีอันตราย ทั้งสารตะกั่ว สารหนู และสารแคดเมียม นอกจากเสี่ยงต่อการติดเชื้อต่างๆ แล้ว ยังอาจเกิดแผลในปากเรื้อรังถึงขั้นเป็นมะเร็งได้

พล.ท.ท.พิศาล เทพพิถรา นายกทันตแพทย์สภา กล่าวว่า กระแสนิยมในการจัดฟันแฟชั่นได้เปลี่ยนไปในระยะหลัง จากที่เคยใช้วัสดุสแตนเลสหรือลูกบิดสีต่างๆ มาใช้เครื่องมือจัดฟันที่เลียนแบบเครื่องมือที่ทันตแพทย์ใช้ มีกาใส่เครื่องมือที่ติดแน่นกับฟัน และเครื่องมือที่ถอดได้ โดยมีขั้นตอนการทำที่ยุ่งยากซับซ้อนขึ้น และมีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น ซึ่งวัสดุในการจัดฟันแฟชั่นส่วนมากจะไม่มาตรฐาน อุปกรณ์ไม่มีกาฆ่าเชื้อก่อนติดตั้ง วัสดุที่จะตามมาคือ หากสนลวดเกิดไปทิ่มเหงือก อาจเป็นบาดทะยักได้ ประกอบกับช่องปากเป็นแหล่งสะสมของเชื้อแบคทีเรีย ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อร่างกายได้เช่นกัน

ด้านทพญ.อดิษฐ์ กล่าวว่า การจัดฟันแฟชั่นเป็นไปในลักษณะการติดเครื่องมือที่ไม่ได้เกิดประโยชน์อะไร การจัดฟันเป็นการรักษา การทำมีผลดีมากกว่าผลเสีย และเครื่องมือที่ทำมาติดกันนั้นไม่ใช่เครื่องมือในการรักษา แต่เหมือนเท่านั้น เสี่ยงต่อการเป็นสนิมเมื่อโดนน้ำลายในช่องปาก เพราะเป็นเหล็กไม่ใช่สแตนเลส เป็นเรื่องอันตรายอย่างยิ่ง และเสี่ยงต่อการเป็นแผลในช่องปาก เพราะลวดบาดทำให้เกิดบาดทะยัก ยิ่งสถานที่ทำเสี่ยงต่อเชื้อโรค เครื่องมือไม่สะอาด วัสดุที่ใช้ไม่สะอาด และอาจติดเชื้อจากคนที่ทำก่อนหน้าเราได้ถึงแม้ในเคสที่คนไข้มีสุขภาพปากและฟันดีอยู่แล้วแต่อยากมาจัดฟัน ก็ไม่แนะนำ ถึงแม้ว่าจะไม่มีอันตรายก็จริง แต่การติดลวดทำให้แปร่งฟันไม่สะอาด ติดไปก็ไม่ได้อายุสุขภาพในช่องปากดีขึ้น จะกลายเป็นผลเสียมากกว่าผลดี

ดูแลให้ทันสวย ควร/ไม่ควร

อย่างน้อยที่สุดระยะในการจัดฟันประมาณ 2 ปี เพื่อให้ทันเรียงเป็นระเบียบ แต่ก็มียางรายที่ใช้เวลานานมากกว่านี้ 46 ปีก็มี เนื่องจากต้องมีการปรับสภาพฟันและรูปร่าง เช่นนั้นแล้วการที่มีลวดติดฟันสวมทับฟันอยู่ตลอดเวลาเป็นระยะเวลานานๆ มัน จึงเกิดปัญหาตามมา และที่พบในการจัดฟันคือ การเกิดสีเข้ๆ บนผิวฟัน ผนังเนื้อเยื่อในช่องปากบวมแดง เกิดแผลในช่องปากซึ่งมักเกิดจากเหล็กจัดฟันไปเกี่ยวกับผิวในช่องปาก ทำให้เกิดเป็นแผลที่บริเวณผิวของปากด้านใน ฟันผุจากการกร่อนสลายไปของแร่ธาตุบนผิวเคลือบฟัน มีกลิ่นปาก เนื่องจากทำความสะอาดฟันได้ไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร เป็นอาทิ

ภญ.วารงคณา พรมจันทร์ กล่าวว่า สาร PVP มีชื่อเต็มว่า Polyvinyl Pyrrolidone มีคุณสมบัติในการจับดูดซับสารตกค้าง โดยสาร PVP จะเข้าไปทำปฏิกิริยารวมตัวกับโมเลกุลของคราบสกปรกทำให้เกิดการละลายหลุดออกของคราบสกปรกที่ติดขึ้น และช่วยป้องกันกากรับมาจับตัวกันอีกครั้ง โดยการทำงานนั้น PVP จะเข้าไปทำปฏิกิริยาจับกับโมเลกุลของคราบสกปรก (Catechin) และทำให้คราบเหล่านั้นละลายออกมาพร้อมกับยาสีฟันในขณะที่เราแปรงฟัน จึงทำให้คราบสีฟันละลายหลุดออกมา ในขณะที่เราแปรงฟัน PVP จะช่วยเสริมประสิทธิภาพในการขจัดคราบฟันร่วมกับสารขัดฟัน (Abrasive) และสารทำความสะอาด (Detergent) ทำให้ฟันสะอาดสดใส และดูขาวอย่างเป็นธรรมชาติ

“ปัญหาของคนที่จัดฟัน ที่มักจะก่อให้เกิดความไม่มั่นใจในระหว่างการจัดฟัน ซึ่งใช้เวลาที่ต้องอยู่กับเหล็กจัดฟันกว่า 2 ปี นั่นก็คือ การมีสีเข้ๆ เหงือก อ่อนๆ เกาอยู่ชอกฟัน ซึ่งการมียาสีฟันที่มีองค์ประกอบของสารขัดฟันเพียงอย่างเดียวนั้นไม่สามารถเขาทำความสะอาด ขจัดคราบในบริเวณชอกฟันที่ยากต่อการเข้าถึง เท่ากับว่าเรายังทำความสะอาดฟันไม่ได้ดีพอ แต่ด้วยความพิเศษของสาร PVP ที่มีโครงสร้างโมเลกุลที่สามารถละลายน้ำได้จึงสามารถละลายคราบสีบริเวณฟันได้ ช่วยลดปัญหาในสวนที่การแปรงฟันเข้าไม่ถึง (ซึ่งทั้งคนจัดฟันและคนที่ไม่จัดฟันก็เกิดปัญหานี้ได้เช่นเดียวกัน)”

นอกจากนี้ ในระหว่างการรักษาควรระวังอาหารแข็ง เหนียว เพราะถ้าใช้ฟันกัดแรงจะทำให้วัสดุที่ติดฟันหลุดได้ ส่งผลให้การรักษาดำเนินการครบวงจรรับประทานค่าเล็กๆ และพยายามหลีกเลี่ยงการใช้ฟันหนบกับค้ออาหารสิ่งของต่างๆ

ต้องแปรงฟันให้สะอาด เศษอาหารจะติดง่ายเพราะมีซอกเยอะ แปรงฟันหลังอาหารทุกครั้ง และต้องระมัดระวังเพราะจะมีเลือดออกตามไรฟันบ่อยกว่าคนปกติ และควรใช้ไหมขัดฟันร่วมด้วย ช่วงจัดฟันอาจมีกลิ่นปากครวพทหนายาวนานปากไวด้วยก็ดี

ตรวจฟันเสมอ ในช่วงจัดฟันจะทำให้ฟันผุง่าย เพราะยากต่อการดูแลให้สะอาดจริงๆ ดูแลไม่ดีฟันผุได้ พยายามหลีกเลี่ยงการเลงกีฬาที่ต้องมีการกระทบกระแทกกันบ่อยๆรุนแรง เพราะจะทำให้วัสดุหลุด หรือเกิดแผลในช่องปากได้

ที่มา ... โสสทุเคย